

Betänkandet en ny mervärdesskattelag (SOU 2020:31)
(Fi2020/02542/S2)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

Inledning

Fakultetsnämnden tillstyrker i stort det förslag avseende en ny mervärdesskattelag som har lämnats genom förevarande betänkande. Det som särskilt kan lyftas fram som positiva förändringar är den ökade tydligheten i lagstiftningen tack vare de nya rubriceringarna, avskaffandet av korshänvisningar och ett mer lättillgängligt språk. Att strukturen och terminologin i större utsträckning än tidigare överensstämmer med mervärdesskattedirektivet är också något som bör lovordas, särskilt i de avsnitt som rör mervärdesskattens tillämpningsområde och avdragsrätten för ingående mervärdesskatt.

Fakultetsnämnden har emellertid synpunkter på vissa detaljfrågor, vilka kommer att redovisas nedan. Synpunkterna begränsas till sådant som bedöms falla inom ramen för det uppdrag som utredningen hade, nämligen en förbättring av lagstiftningens språk, struktur och EU-anpassning, utan att medföra omfattande materiella förändringar.

Val av hänvisningsteknik

I betänkandet diskuteras hänvisningar till EU-direktiv och EU-förordningar med utgångspunkt i huruvida dessa ska vara statiska eller dynamiska. En relaterad fråga till detta är i vilken omfattning den svenska implementeringen bör hänvisa till andra rättsakter. I allmänhet kan sägas att det många gånger är motiverat att hänvisa till direktivbestämmelser, såsom i de fall där en paragraf i den svenska lagen refererar till en bestämmelse i ett annat EU-land som ska motsvara en artikel i direktivet.

Ett exempel på när det kanske inte är motiverat är när hänvisningen i lagtexten skulle kunna ha gjorts till bestämmelser i mervärdesskattelagen. Detta kan illustreras av föreslagna 3 kap. 1 § avseende när unionsinterna förvärv är föremål för mervärdesskatt. I paragrafen anges att den beskattningsbara transaktionen inte är föremål för mervärdesskatt om säljaren omfattas av exempelvis reglerna om distansförsäljning i artikel 33 eller monteringsleveranser i artikel 36, eftersom transaktionen då beskattas

som en leverans i destinationsstaten. Här skulle hänvisningen istället kunna vara till de svenska bestämmelserna i enkelhets- och tydlighetssyfte, eftersom respektive artikel motsvaras av de föreslagna 6 kap. 7 § respektive 6 kap. 12 §.

Frågetecken kring undantag från skatteplikt

Det finns några frågetecken avseende en EU-anpassning av ett antal undantag från skatteplikt. I utredningen nämns att vissa undantag som i svensk lagstiftning avviker från mervärdesskattedirektivet inte har anpassats på grund av tidsbrist. I utredningen nämns nuvarande 3 kap. 9 § avseende finansiella tjänster. Ett annat exempel är undantaget för sjukvård, där den svenska lagen undantar varor och tjänster som levereras/tillhandahålls ”som ett led i sjukvården”. Detta är en lite annan lydelse än direktivets ”transaktioner nära knuta till sjukvård”. Lexikalt kan man invända att detta är två olika saker, även om bedömningen av undantagets räckvidd i praktiken görs mot bakgrund av EU-domstolens praxis. Ännu tydligare är undantaget för idrottstjänster, där det går att ifrågasätta om den svenska bestämmelsen har samma omfattning som motsvarande artikel i direktivet.

Fakultetsnämnden ställer sig tveksam till motiveringen ”tidsbrist” som skäl för att ändringar inte har gjorts, särskilt eftersom den nya mervärdesskattelagen ska innebära att ett helhetsgrepp tas avseende en EU-anpassning av mervärdesskattelagen. Det hade varit önskvärt om anpassningen hade gjorts i ännu större utsträckning.

Avdrag för ingående skatt – uppdelning av avdraget

Fakultetsnämnden ställer sig frågande till varför strukturen och ordalydelsen i artikel 173 inte har använts som utgångspunkt för 13 kap. 29 § avseende proportionellt avdrag. I huvudregeln i 13 kap. 6 § används direktivets terminologi avseende att avdragsrätt gäller för skatt hänförlig till inköp som används för beskattade transaktioner, medan 29 § liknar nuvarande bestämmelse i ML där betoningen är på verksamheter snarare än på transaktioner. Vidare används fortfarande begreppet ”skälig grund”, vilket är en tveksam implementering av fastställandet av den avdragsgilla andelen i artikel 174. Det hade varit önskvärt om artikel 173 och 174 hade fått större genomslag i förslaget.

Vidare saknas en implementering av regeln avseende bitransaktioner i artikel 174. Utan den bestämmelsen riskerar avdragets storlek att bli missvisande om inte en EU-konform tolkning görs. Att rättsläget enligt nuvarande regler är oklart på denna punkt framgår av en läsning av Skatteverkets rättsliga vägledning, varför ett förtydligande i lagstiftningen efterfrågas.

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

3 (3)

2020-11-03

JURFAK 2020/43

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av universitetsadjunkt Mikael Ek med visst bistånd av universitetslektor Jan Bjuvberg. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer